

Maighnéid ag obair

Súil thapa ar an gceacht

Oscail an ceacht trí thráidire cruach a ardú in airde, agus pictiúr greamaithe air le maighnéad cuisneora, agus iarr ar na páistí tomhas cad a choinníonn in airde é. Ainmnigh an mórsmaoineamh, 'obair mhaighnéid', agus ansin léirigh smaointeoireacht os ard gurb í obair an mhaighnéid seo ná coinneáil. Téann na grúpaí timpeall ar dhá stáisiún (pictiúir a choinneáil ar thráidire agus fáiscíní páipéir a cheapadh le slata maighnéid) agus ansin filleann siad ar an mbrat urláir chun na hoibreacha a thriail siad a ainmniú. Cuir críoch leis an gceacht trí ligean do na páistí bosca le laiste maighnéadach a dhúnadh de chlic, ionas go bhfeicfidh an rang obair an dúnta ar réad fíor.

Cuspóirí foghlama

- Ar a laghad dhá obair a dhéanann maighnéid sa saol laethúil a fhiosrú go praiticiúil
- Ainm a chur ar an obair atá á déanamh ag maighnéad i sampla simplí
- Labhairt faoin gcaoi a gcabhraíonn maighnéid linn sa saol laethúil

Roimh an gcloigín – ullmhúchán

Tástáil an tráidire bÁCála an oíche roimh ré: caithfidh na maighnéid chuisneora greim daingean a choinneáil, nó úsáid taobh comhadchaibinéid ina ionad. Socraigh Stáisiún A (tráidire, maighnéid chuisneora thoirtiúla, pictiúir pháipéir) agus Stáisiún B (tráidire éadomhain le fáiscíní páipéir/leicneáin, slata maighnéid). Greamaigh líne ar an urlár le téip ag Stáisiún B. Coinnigh an bosca le laiste maighnéadach pacáilte don taispeántas ar an mbrat urláir.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Ionadach saor
maighnéid chuisneora thoirtiúla	6	rang	seomra ranga	maighnéid cheardaíochta mhóra ó shiopa euro (toirtiúil i gcónaí, agus ná húsáid maighnéid chnaipe riamh)
tráidire bácála cruach (maighnéadach): tástáil le maighnéad cuisneora é roimh an gceacht	1	rang	seomra ranga	taobh comhadchaibinéid mhiotail nó stiall de chlár bán maighnéadach
pictiúir pháipéir bheaga nó cártaí ainm	8	rang	seomra ranga	cearnóga as fuíoll páipéir a mhaisíonn na páistí
bosca beag nó stán le laiste maighnéadach	1	rang	siopa crua-earraí	stán peann luaidhe nó cas spéaclaí a bhfuil dúntóir maighnéadach air cheana féin
slata maighnéid thoirtiúla	4	rang	trealamh na scoile	barramhaighnéid thoirtiúla á gcoinneáil i lámha faoi mhaoirseacht duine fásta
fáiscíní páipéir agus leicneáin mhiotail bheaga	20	rang	seomra ranga	caipíní miotail ó bhuidéil, glanta agus triomaithe
tráidire éadomhain don stáisiún iascaireachta	1	rang	seomra ranga	clúdach bosca bróg atá glan
clár litreacha maighnéadach le litreacha maighnéadacha thoirtiúla (roghnach: mar stáisiún taoibh ag an dara duine fásta amháin)	1	rang	seomra ranga	tráidire bácála cruach le litreacha thoirtiúla ar mhaighnéid chuisneora

Pointe sábháilteachta

Maighnéid thoirtiúla amháin; coinneigh maighnéid agus píosaí beaga miotail amach ó bhéil na bpáistí. Fanann an múinteoir ag an tráidire iascaireachta an t-am ar fad. Comhair gach maighnéad agus gach slat ar ais sula gcuirtear slacht ar an seomra.

Céimeanna teagaisc

- **Ag Tosú:** Sula suíonn na páistí, greamaigh pictiúr amháin ar an tráidire cruach le maighnéad cuisneora agus ardaigh in airde é. Fiafraigh cad atá ag coinneáil an phictiúir in airde; glac le dhá nó trí thuairim agus ná hainmnigh an maighnéad fós. Coinnigh fearas uile na stáisiún as radharc ionas go bhfanfaidh súile na bpáistí ar an tráidire.
- **Cad iad na hoibreacha is féidir le maighnéid a dhéanamh?:** Dírigh do mhéar ar an maighnéad atá fós ag coinneáil an phictiúir. Abair 'obair mhaighnéid' go soiléir agus iarr ar an rang é a rá arís uair amháin. Smaoinigh os ard tríd an múnla samplach: déan iontas, bain triail as, tabhair an tarraingt faoi deara, agus ainmnigh an obair mar choinneáil. Tabhair réamhléargas ar 'coinneáil' agus 'ceapadh' ó bhéal amháin; ná scríobh liosta oibreacha ar an gclár fós.
- **Stáisiún oibre maighnéid:** Ceithre ghrúpa de 5–7; ní láimhseálann ach beirt pháistí an fearas ag an am céanna. Fan féin ag Stáisiún B mar gheall ar na páirteanna beaga. Reáchtáil gnáthamh na seal i bpéirí ag Stáisiún A, le feighlí maighnéad ag comhaireamh na maighnéad agus iad leagtha cothrom ar an mbord idir na péirí. Tar éis timpeall 5–6 nóiméad, iarr ar gach duine stopadh, malartaigh na stáisiúin, agus reáchtáil an dara babhta ionas go mbainfidh gach páiste triail as coinneáil agus as ceapadh. Athluaigh a bhfuil ráite acu, ag úsáid an dá fhocal oibre: coinneáil agus ceapadh.
- **Cén obair a thug tú faoi deara?:** Ciorcal ar an mbrat urláir. Ardaigh an maighnéad cuisneora agus slat mhaighnéid in airde mar spreagthaí. Smaoinigh-péireáil-roinn ar dtús, ansin glac le freagraí ó cheathrar nó ó chúigear. Tairg an tús abairte 'Mo mhaighnéad ná... agus an obair a bhí aige ná...'. Mura ndeir páiste ach gur ghreamaigh sé, athluaigh an freagra leis na focail tarraingt agus coinneáil.
- **Cabhraíonn maighnéid linn:** An tosaíocht ar dtús: cuir an bosca le laiste maighnéadach timpeall ionas go n-osclóidh agus go ndúnfaidh beirt nó triúr páistí é agus go gcloisfidh an rang an clic. Ainmnigh 'dúnadh' / 'coinneáil dúnta' anois den chéad uair. Má bhíonn am fágtha, agus sa chás sin amháin, déan ceangal le málaí, doirse nó bréagáin, ag tógáil ar an sampla daingean sin.
- **Slacht agus críoch:** Comhair gach maighnéad toirtiúil, gach slat agus gach litir ar ais isteach sa tobán sula seasann na páistí i líne; scuab an t-urlár ar lorg fáiscíní páipéir agus leicneán. Achoimre i líne amháin: maighnéid ag obair: coinneáil, dúnadh agus ceapadh.

Cad ba cheart a fheiceáil

Ainmneoidh formhór na Naíonán Sinsearach coinneáil ag an tráidire agus ceapadh ag an tráidire iascaireachta, agus ceanglóidh siad gach obair leis an gcabhair a thugann sí (fanann an pictiúr in airde; tógtar an miotal). Tar éis clic an bhosca le laiste, cuirfidh siad dúnadh leis. Is féidir páiste nach ndeir ach 'greamaitheach' a threorú go réidh i dtreo 'tarraingt' agus 'é a thógáil de go glan'. Dearbhaigh smaointe laethúla ar nós doirse cuisneoirí, dúntóirí málaí agus clúdaigh stán peann luaidhe.

Míthuiscintí agus idirghabhálacha

- Tá an maighnéad greamaitheach mar ghliú: greamaíonn sé agus fanann sé salach. Lig dóibh an maighnéad cuisneora a thógáil go glan den tráidire. Abair go ngreamaíonn gliú agus go bhfanann sé salach; tarraingíonn maighnéad agus is féidir é a thógáil de go glan.
- Is maighnéad é gach rud miotail. Ardaigh fáiscín páipéir in aice leis an tslat: is é an maighnéad a dhéanann an tarraingt; ní dhéantar ach an fáiscín páipéir a tharraingt. Iarr orthu an fáiscín páipéir ina aonar a thriail ar an tráidire, agus feicfidh siad nach dtarlaíonn faic.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Tairg an dá fhocal ó na stáisiúin ó bhéal agus tú ag díriú ar an réad fíor: An bhfuil sé ag coinneáil nó ag ceapadh? Cuir an páiste i bpéire le comhpháirtí a thaispeánann conas triail a bhaint as agus é a rá.	• Má chríochnaíonn péire go luath ag Stáisiún A, iarr orthu rud amháin ar an mbord nach dtarraingeoidh an maighnéad a ainmniú, agus gan ach dhá mhaighnéad ina lámha fós.	• Iarr orthu a rá conas a chabhraíonn an obair (ionas go bhfanann an pictiúr ina áit; ionas go dtógtar an miotal) agus obair mhaighnéid a aimsiú sa bhaile anocht le hinsint do dhuine fásta.

Nasc traschuraclaim

Teanga ó bhéal: cothaíonn an tús abairte 'Mo mhaighnéad ná... agus an obair a bhí aige ná...' scileanna cur síos agus mínithe i gcaint de stíl Aistear.

